

At § 110 a, der i nr. 1 og nr. 3 udtrykkelig taler om danske forsvarsanlæg m. v. og danske mobiliseringsbestemmelser m. v. ikke giver tilstrækkelig sikring af tilsvarende anlæg og installationer, der tilhører eller benyttes her i landet af fremmede militære styrker, der omfattes af overenskomsten, er ganske klart.

Man har fundet det hensigtsmæssigt at optage den bestemmelse, der skal tilvejebringe den fornødne klare straffehjemmel, og hvis indhold har nøje sammenhæng med overenskomsten, i selve den lov, som skal muliggøre overenskomstens ratifikation.

For så vidt angår Grønland, opstår der spørgsmål om at udvide bestemmelsen i § 13, stk. 1, i kriminallov for Grønland af 5. marts 1954, der svarer til den danske straffelovs §§ 109 og 110, idet § 13, stk. 1, ligesom de danske bestemmelser efter sit indhold ikke giver klar hjemmel til at beskytte allieredes interesser, og der stilles derfor forslag om som § 5, stk. 4, at optage en bestemmelse, der udvider kriminallovens § 13, stk. 1, på tilsvarende måde, som det i lovforslagets § 5, stk. 1 og 2, foreslås med hensyn til den danske straffelov. Herudover skønnes det ikke påkrævet at foretage ændringer i kriminallovens indhold for at opfylde overenskomsten.

Det bemærkes herved, at kriminallovens bestemmelser om tyveri og hærværk og bestemmelsen i § 12 om spionage i samme omfang som de tilsvarende danske bestemmelser yder beskyttelse af allieredes interesser. Hvad særlig angår kriminallovens § 13, stk. 2, der svarer til straffelovens § 110 a, nr. 1, bemærkes, at § 13, stk. 2, ikke som den danske bestemmelse er indskrænket til at angå danske anlæg. Kriminalloven indeholder ikke bestemmelser svarende til straffelovens § 110 a, nr. 2 og 3. Da imidlertid optagelse af fotografier fra luftfartøjer (§ 110 a, nr. 2) af allierede forsvarsanlæg vil kunne rammes af § 13, stk. 2, og da bestemmelsen i straffelovens § 110 a, nr. 3, om offentliggørelse af bestemmelser, der vedrører danske stridskræfters mobilisering og andet krigsberedskab, skønnes uden videre praktisk betydning i Grønland og i al fald næppe kan være påkrævet til opfyldelse af overenskomstens art. VII, stk. 11, har man ikke anset det for påkrævet at tilvejebringe en hjemmel, der modsvarer disse bestemmelser.

ad § 6.

Tilstedeværelse af militært personel fra et andet overenskomstland nødvendiggør regler om i hvilket omfang, og af hvem der skal betales erstatning for skader, som dette personel måtte forvolde på mod-

tagerlandets og dets borgeres ejendom. Disse regler indeholdes i art. VIII, og lovforslagets § 6 tilsigter at tilvejebringe den nødvendige lovhjemmel til afholdelse af de erstatningsbeløb, der i henhold til disse regler måtte blive pålagt Danmark.

Ved skader på statsejendom, der benyttes af vedkommende stats land-, sø- eller luftstridskræfter, frafalder hver af parterne krav på erstatning, såfremt skaden er forvoldt under de i overenskomstens art. VIII stk. 1 (i) eller (ii) nævnte omstændigheder.

I tilfælde af skade på anden statsejendom forvoldt under ovennævnte omstændigheder skal afgørelsen af, om der foreligger erstatningsgrundlag, og om erstatningens størrelse, såfremt der ikke er truffet anden aftale, træffes af en af parterne udpeget voldgiftsmand valgt blandt modtagerlandets statsborgere, der beklæder eller har beklædt en høj judiciel stilling. Det er endvidere bestemt, at de kontraherende parter i disse tilfælde gensidigt giver afkald på erstatning for skader under kr. 9.670,— (£ 500.0.0). De af voldgiftsmanden tilkendte erstatningsbeløb fordeles på samme måde som ved erstatningskrav der hidrører fra skade på privat ejendom, jfr. nedenfor.

Erstatningskrav fra modtagerlandets borgere opstået som følge af handlinger eller undladelser, der må tilskrives afsenderlandets styrker eller civile elementer under udøvelsen af tjenstlige pligter, skal i henhold til art. VIII, stk. 5, afgøres efter modtagerlandets lovgivning og foreløbigt betales af dette land. De udbetalte erstatningsbeløb fordeles senere mellem de kontraherende parter i overensstemmelse med de i overenskomsten specificerede regler, deri hovedtræk går ud på følgende:

Såfremt afsenderlandet alene er ansvarligt for skadens opståen, skal dette endeligt bære 75 pct. af erstatningsbeløbet og modtagerlandet 25 pct. Når mere end et land er ansvarligt for skadens opståen, eller hvor det ikke er muligt særligt at pålægge et enkelt eller flere af de kontraherende parter værn ansvaret for skaden, skal erstatningsbeløbet fordeles ligeligt mellem de pågældende kontraherende parter; dersom modtagerlandet ikke er et af de således ansvarlige eller i alt fald implicerede lande, skal dets bidrag udgøre halvdelen af det beløb, der skal udredes af hvert af de pågældende afsenderlande.

Det bør fremhæves, at de her omhandlede erstatningsregler kun gælder for skade fremkaldt ved handlinger foretaget i forbindelse med tjenestens udøvelse. Ved skader forårsaget af afsenderlandets styrker m. v. udenfor tjenestens udøvelse kan de af modtagerlandets myndigheder afgjorte erstatningskrav — såfremt de ikke dækkes af afsender-